

γοί, καὶ ἀλλαχοῦ καὶ παρ' ἡμῖν, τὰς αὐτὰς με-
τεχειρίζοντο φράσεις, καθ' ἣν στιγμὴν, ἐν τῇ
συνειδήσει αὐτῶν, πᾶν ἄλλο ἦσαν ἢ ὅποιοι ἤθε-
λον νὰ υπογράφωνται, «πιστοὶ ὑπῆκοοι καὶ τα-
«πεινοὶ θεράποντες», ἴσως δὲ καὶ συνωμῶται
ἦσαν κατὰ τοῦ ἰδίου Βασιλέως! Ἀλλὰ, ἵνα ὦμεν
δίκαιοι, καὶ αὐτοὶ οἱ Μονάρχαι μυράκις τὴν
αὐτὴν μετῆλθον γλῶσσαν τοῦ νεκροῦ τύπου,
πρὸς ὁμοίους ἢ ὑποδεστέρους.

**

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Διὰ τρία πράγματα μετανοεῖ ὁ φρόνιμος· ἂν
ἐνεπιστεύθῃ μυστικῶν εἰς γυναικα, ἂν ἐταξεί-
δευσε διὰ θαλάσσης, ἐν ᾧ ἡδύνατο νὰ ταξειδεύ-
σῃ διὰ ξηρᾶς καὶ ἂν ἄπρακτος διῆλθεν ἡμέραν
τινά.

Τρία ζῶσιν εἰς θάρος· ἄλλων τριῶν· οἱ δικη-
γόροι ἀπὸ τῶν ζώντων, οἱ ἱατροὶ ἀπὸ τῶν ἀ-
σθενῶν καὶ οἱ παπᾶδες ἀπὸ τῶν νεκρῶν.

Τὸ κακὸν χαράσσεται ἐπὶ λίθου, τὸ καλὸν
ἐπὶ ἄμμου. (Παροιμίαι γερμανικαί).

ΗΛΙΑ, ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ,

Τῷ ἀειμνήστῳ διδασκάλῳ.

Ἀκοῦς τ' ἀηδόνιζα 'ς τὸ βουνό, πῶς συνερίζουν πάλι;
Ἀκούεις, πῶς τὸ σήμαντρο τὴν προσευχὴν τοῦ ψάλλοντος
'ς τῆς Παναγίᾶς τὴν ἐκκλησίαν;
Σήκω, πατέρα! Κούμωσέ 'ς τ' ἀσθενικό μου χέρι
νὰ βγοῦμε ν' ἀναπνεύσουμε τὴν αὔρα ποῦ μᾶς φέρει
τὴν πρώτην τῆς αὐγῆς ὁροσίαν.

Σήκω, καὶ σ' ἔφερα χλωρὴ, μαγιάτικο λουλούδι,
κ' ἕνα καινούριο σ' ἔγραψα, 'ς ἂν τοῖς θελες, τραγοῦδι,
μ' ἕνα πρωτόγαλο σκοπό,
καὶ ἦρθα καὶ σοῦ τῶπρεα 'ς τὸ μαῦρό σου κρεββάτι,
καὶ καίγω νὰ μὲ λυπηθῇς, νὰ σηκωθῇς κομμάτι
καὶ νὰ μὲ βάλῃς νὰ σ' ἐπὶ τὸ πῶ.

Ξανὰ στολισθῆκεν ἡ γῆ κ' ἀνθίσταν τὰ λειβάδια,
καὶ βόσκουν 'ς τὴν ἀρογιάλι τ' ἀσπρόμαλα κοπάδια,
μὲ τὴ γλυκερὰ φλογέρα.

Κ' ἡ νερίς, ποῦ σοῦ μαζόνανε πουρνιάτικα λουλούδια
σκορπίζουσε τὰ μαγικά τῆς λύρας σου τραγοῦδια
'ς τὸν μωσκερὸν ἀγίερα.

Κι' ἀπ' τὴ γλυκερὰ σου μουσικῇ τὸ κῦμ' ἀναγαλλιάζει
καὶ μ' ἔρωτα τὴν ἀμμουδιὰ 'ς τὸν ὕπνο τ' ἀγκαλιάζει
καὶ πάλ' ὅπισω ξεψυχαῖ.

Καὶ μαγευμένα τοῦ γιγασθὲ τὰ φίδια, τὰ ψαράκια
γλυκοφιλοῦνται χορευτὰ, 'ς ἂν νῆατ' ἀδερφάκια,
καὶ πέφτουν ἔξω 'ς τὰ ρυχά.

Γιατὶ ἡ καρδιά σου τῆς Αὐγῆς τὸν ἔρωτ' ἀπαρνῆθη,
καὶ τὸ τραγοῦδι δὲν λαλεῖ 'ς τὰ φλογερά σου στήθη,
καθὼς λαλοῦσε μιὰ φορὰ;

Γιατὶ ἔδωκε τὸ σπλαχνικὸ λαμπάδι τῆς στοργῆς σου,
καὶ μ' ἄρρηκε δισώρφατο, τ' ὀρφανικὸ παιδί σου,
χωρὶς ἐλπίδα καὶ χαρὰ;

Ὡς τὴ λύρα, ποῦ μὲ 'χάρισε, μιὰ κόρδα μ' ἔχει σπάσει,
καὶ τὸ παιδρό σου τὸ σκοπὸ φοδοῦμαι μὴν ξεχάσῃ
ἡ λαλιά μ' ἡ παιδική!

Σήκω, πατέρα! Κροῦσέ με τ' ἄρμονικὸ βιολί σου,
καὶ ταίριασέ μ' ἀκόμη μιὰ πᾶ' 'ς τὴ χρυσὴ χορδή σου
τὴ δόλιζ μου τὴ μουσική!

Νὰ φάω νὰ γλυκὸ σκοπὸ, τὸ Χάρο νὰ κοιμίσω,
νὰ 'μῶν 'ς τὴ μαύρη του σπηλιά, πατέρα, νὰ χυμίσω,
νὰ ρθῶ 'ς τὴν ἀγκαλιά σου.

Ἡ νὰ σὲ κλέψ' ἀπὸ τὸ βαθύ, τὸ παγερὸ σκοτάδι,
ἢ νὰ 'πομείνω νὰ πιασθῶ, νὰ σκληθῶ 'ς τὸν Ἄδη,
γὰ νὰ λαλῶ κοντά σου!

Λεϊψί, 1877, 2)13 Αὐγούστου.

Γ. Μ. Β. ΖΥΓΝΟΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πῶς ζῇ πῶς ὁ Θ'.

Πολλὰ πολλάκις ἐγράφησαν περὶ τῆς καθ' ἡ-
μέραν δικίτης Πίου τοῦ Θ'. Ἀλλὰ τὰ πολιτικὰ
συμβάντα, μεθ' ἃ ὁ Πάπας ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἐ-
ξέρχεται τοῦ Οὐατικανοῦ, καὶ ἡ ἐκ τῆς ἡλικίας
ἀσθένεια ἐπήνεγκον πολλὰς μεταβολὰς εἰς τὸν
ἀπλοῖκόν καὶ μεγαλοπρεπῆ συγχρόνως Πατέρα.

Κατὰ τε λοιπὸν τὸν χειμῶνα καὶ κατὰ τὸ
θέρος Πῖος ὁ Θ' ἐγείρεται τῇ ἑκτῇ ὥρᾳ τῆς
πρωίας, μόνον δὲ πρό τινων μηνῶν, ὡς ἐκ τῶν
ῥευματισμῶν, ἐξ ὧν πάσχει, ἐνδύεται τῇ βοη-
θείᾳ τοῦ θαλαμηπόλου Ζανγολίνου. Μετὰ τοῦτο
προσεύχεται ἐν ἐγγύς κειμένῳ δωματίῳ, ὅπως
προπαρascευασθῇ διὰ τὴν λειτουργίαν, ἣν τελεῖ
νῦν τῇ ὀγδόῃ ὥρᾳ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ εὐκτηρίῳ,
συνεχομένῳ πρὸς τὸν θάλαμον αὐτοῦ. Δέεται
δὲ μετὰ κατανύξεως θαθείας καὶ εὐσεβείας, ευ-
θιζούσης πολλάκις αὐτὸν εἰς δάκρυα. Κατόπιν
ὁ ἅγιος Πατὴρ ἀκροᾷται τῆς δευτέρας λειτουρ-
γίας, τελουμένης παρὰ τινος τῶν ἐφημερίων αὐ-
τοῦ, καὶ εἰτα ἀπέρχεται.

Σημαίνει τότε ἡ ἐννάτη, καὶ ὁ Πάπας προ-
γευματίζει· τὸ πρόγευμα ἀποτελεῖται ἐκ ζω-
μοῦ, καφῆ καὶ μικροῦ ποτηρίου οἴνου τῶν Βορ-
διγαλλίων.

Ἔρχεται κατόπιν ὁ Καρδινάλιος Συμεὼν,
Γραμματεὺς, ἵνα συσκεφθῇ μετὰ τῆς Παναγιό-
τητος Αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρα-
σκευῆς, καθ' ἃς ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ ἀ-
ναπληροῦντος αὐτόν μετὰ τὴν συνεννόησιν ταύ-
την, ὁ Ἅγιος Πατὴρ ἀναγινώσκει τὰς πολυα-
ρίθμους πάντοτε ἐπιστολάς, καὶ ἔπειτα ἄρχον-
ται αἱ ἰδιαίτεροι ἀκροάσεις, ὧν εἶναι γνωστὸς
ὁ κανονισμός· οἱ μὲν ἄνδρες λοιπὸν φέρουσιν ἐν-
δυμα μέλαν καὶ λαίμοδέτην λευκὴν, οὐχὶ δὲ χει-
ρόκτια. Εἰσερχόμενοι εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Ἁ-
γίου Πατρὸς, εἰς ὃν δέχεται τοὺς ἐπισκεπτομέ-
νους αὐτὸν ἀπὸ τοῦ 1870 ἔτους, γονυπετοῦσι
τρίς. Οἱ πρίγκιπες καὶ αἱ πριγκίπισσαι δὲ, ἐπισκέ-
πτονται αὐτὸν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ. Ὁ Πάπας κά-
θεται, οἱ δὲ πιστοὶ ἵστανται ὄρθιοι ἢ γονυκλι-
νεῖς. Μόνον οἱ καρδινάλιοι καὶ οἱ πρίγκιπες ἔ-
χουσι τὸ δικαίωμα νὰ κάθηνται ἐνώπιον τοῦ
Πάπα ἐπὶ μικροῦ σκαμνίου.

Τούτο δὲ εἶναι καὶ τὸ δυσχερέστερον τῶν κληρικώντων τοῦ Ἁγίου Πατρὸς, διότι πρόκειται περὶ τῶν σπουδαιότερων ζητημάτων, τῶν ἐπαχολούντων καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν κοινω-
 ἴαν. Καρδινάλιοι, ἐπίσκοποι, πρίγκιπες, πρε-
 βυταὶ, ἱεραπόστολοι, ἱερεῖς, πιστοὶ συρρέουσιν
 ἐκ πάντων τῶν μερῶν τοῦ Κόσμου, ὅπως φέρω-
 νται πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀρχιεποῦ τῆς Ἐκκλησίας
 καὶ ἐκείνης καὶ τὴν ὑποταγήν. Ἄλλοτε ὡφεί-
 λον νὰ ἀσπάζωνται τὸ σάνδαλον αὐτοῦ, πλὴν ἡ
 καὶ τῆς ἡλικίας ἀσθένεια δὲν ἐπιτρέπει πλέον τῷ
 Πάπᾳ νὰ προτείνῃ τὸν πόδα, καὶ πάντες σή-
 κρον μετέχουσι τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἀσπά-
 ζωνται τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ἐπειτα ἄρχεται ἡ ἀ-
 νάστασις. Μετὰ τὸ πέρας δ' Ὁ Ἅγιος Πατὴρ κρούει
 τὸν ὡδωνίσκον καὶ εἰσέρχεται ἄλλος, εἰσαγόμενος
 πρὸ τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀρχιερέως. Μόνον δὲ οἱ ἄν-
 τρες γίνονται δεκτοὶ τοιοῦτοτρόπως ἐν τοῖς δω-
 ατίοις τοῦ Πάπα, κατὰ κανόνα ἀπαράβατον.
 Αἱ κυρίαι εἰσέρχονται εἰς ἄλλας αἰθούσας.

Συνήθως περὶ τὴν μεσημβρίαν Πίος δ' Θ' ἐ-
 ρχεται τοῦ δωματίου χάριν τῶν ἡμιεπισήμων
 ἀκροάσεων, καὶ μετὰ ταῦτα, ἂν ἡ Παναγιότης
 αὐτοῦ δὲν καταβῇ εἰς τὸν κήπον, συναθροίζει
 περὶ αὐτὴν τοὺς οἰκείους, ἥτοι καρδινάλιους,
 ἱερεῖς καὶ ἄλλους ἐπισήμους ἄνδρας.

Περὶ τὴν 4½ περιποῦ ἀποχαιρετᾷ τοὺς οἰκείους
 αὐτοῦ, ἵνα προσευχηθῇ μετὰ τοῦ αὐλάρχου
 Ricci. Τῇ δευτέρᾳ ὥρᾳ μ.μ. ὁ Πάπας γευμα-
 τίζει· τὸ γεῦμα ἀποτελεῖται ἐκ ζωμοῦ, κρέατος
 μετὰ χόρτων, κρέατος ψητοῦ, ἀσπαράγων καὶ δ-
 ωρικῶν. Πρὸ πενταετίας μόνον, ὑπέκων τῇ
 συμφορῇ τοῦ ἱατροῦ, πίνει καὶ οἶνον τῶν Βορ-
 ρογαλλῶν. Οἱ οἰκεῖοι ὑπηρετοῦσιν αὐτῷ ἐναλ-
 λὰς· εἰς ἕκαστον δὲ φαγητὸν γονυπετοῦσι, καὶ
 ὅταν ἐξέρχονται καὶ ὅταν εἰσέρχονται. Ὁ κρα-
 τὴν τὴν οὐρὰν τοῦ μανδύου αὐτοῦ καὶ ἰδιαίτε-
 ρος γραμματεὺς τῆς Αὐτοῦ Παναγιότητος κύριος
 Genpi γευματίζει πάντοτε μετὰ τοῦ Πάπα.

Περὶ τὴν 4½ ἐπισκέπτεται τὸ ἐν τῷ εὐκτι-
 ῳ μέρος, ὅπου κεῖται ἡ Ἁγία Μετάληψις, κα-
 τὰ τὸν δὲ περιπατεῖ ὀλίγον μετὰ δύο ἀκολουθῶν
 ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ. Ἀλλὰ κατὰ τὸν καύσωνα κα-
 τέρχεται καὶ εἰς τὸν κήπον, καὶ διὰ τινος τῶν
 ἀκολουθῶν, ῥίπτει ὀλίγον ἄρτον εἰς τὰ ἐκεῖ
 πτηνά.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ περὶ τὴν δύσιν τοῦ
 ἡλίου ἄρχονται πάλιν αἱ ἰδιαίτεροι ἀκροάσεις,
 διαρκοῦσαι μέχρι τῆς ἐνάτης, μεθ' ἧς συνέρχον-
 ται περὶ τὸν Πάπαν οἱ ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ. Αἱ συ-
 νομιλίαι διαρκοῦσι περὶ τὸ ἐν τέταρτον τῆς ὥ-
 ρας, καὶ ἔπειτα πάλιν ὁ Πάπας δεῖπνᾷ ὡς ἀ-
 σκητῆς· πίνει τουτέστι ζωμὸν καὶ τρώγει δύο
 μόνον γεώμηλα. Ἀποσύρεται τέλος εἰς τὸν κοι-
 τῶνα, ἵνα κοιμηθῇ, ὃ δὲ ἐν τῷ ἐγγύς δωματίῳ
 παρακοιμώμενος ἀκούει πολλάκις τὴν Παναγιό-
 τητα Αὐτοῦ ψάλλουσιν ψαλμοὺς καὶ ᾄσματα

ἐκκλησιαστικά. Ἡ κλίνη τοῦ Πάπα εἶναι ἐκ σι-
 δήρου καὶ ἄνευ παραπετασμάτων, οὐδέποτε δὲ
 ἐν τῷ κοιτῶνι ἀνάπτει πῦρ.

Ἀρόμος μεταξὺ περιστερᾶς καὶ ἀτμαμάξης.

Ἡ ἐφημερὶς *Φύρδην Μίγδην* γράφει ὅτι ἐ-
 σχάτως ἐξετελέσθη ἐπὶ τῆς μεταξὺ Δοῦβρου καὶ
 Λονδίνου σιδηροδρομικῆς γραμμῆς περίεργος
 δρόμος μεταξὺ ταχυδρομικῆς ἀμαξοστοιχίας
 καὶ περιστερᾶς, φερούσης ἄγγελμα διὰ τὸν πρε-
 σβευτὴν τῆς Γαλλίας.

Τὸ πτηνὸν τοῦτο κατάγεται ἐκ Βελγικῆς καὶ
 εἶνε ταχυδρομικόν. Ὅτε ἡ ἀμαξοστοιχία ἀνε-
 χώρει ἐκ Δοῦβρου, Γάλλος ὑπάλληλος ἀπέλυσε
 τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς θυρίδος ἀμάξης. Τὸ πτη-
 νὸν εὐθὺς ἐπέταξεν εἰς ὕψος ἡμίσεος μιλλίου καὶ
 περιστράφη κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, μεθ' ἧς
 ἐτράπη τὴν πρὸς τὸ Λονδίνον.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀμαξοστοιχία, ἥτις οὐδαμοῦ
 σταματᾷ, ἀλλὰ θάινει μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως,
 ἔτρεχε μὲ ταχύτητα 60 μιλίων καὶ κατ' ἀρχὰς
 τὸ πτηνὸν καθυστέρει· οἱ ὑπάλληλοι μάλιστα
 τοῦ σιδηροδρόμου προέλεγον ὅτι ἡ μικρὰ ἀγγε-
 λιαφόρος ἐμελλε νὰ ἡττηθῇ ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς
 τῆς ἀτμαμάξης δυνάμεως· ἀλλ' ἡ περιστερὰ μετ'
 ὀλίγον ἀνεγνώρισε τὴν ὁδὸν καὶ ἐτράπη τὴν
 εὐθεῖαν διερχομένη διὰ τοῦ Μαίνδστου καὶ τοῦ
 Σίττιγξ βόρην, ὥστε ἐκέρδαινε 6½ μίλλια, τῆς
 ἀποστάσεως μεταξὺ Δοῦβρου καὶ Λονδίνου διὰ
 τῆς πτήσεως πτηνοῦ οὐσῆς 70 μίλλια, ἐνῶ διὰ
 τοῦ σιδηροδρόμου εἶνε 76½, κατῴρθησε δὲ νὰ
 φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὅν ὅρον εἴκοσι λεπτὰ πρὸ
 τῆς ἀτμαμάξης.

Ἐπιστολὴ φιλέλληνας.

Ὁ «Ἐθνοφύλαξ» ἐδημοσίευσεν μετάφρασιν ἐ-
 πιστολῶν τινων, ἃς ὁ ἐπιφανὴς συγγραφεὺς καὶ
 φιλέλλην Ἐδουάρδος Κινὲ ἔγραψεν ἐν Ἑλλάδι, ἐν
 ἔτει 1829, πρὸς τὴν μητέρα καὶ τὴν μνηστὴν
 του. Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τούτων, γεγραμμένων
 δι' ὕφους ἀφελούς καὶ παρεχουσῶν ζωηρὰν εἰκόνα
 τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἐρειπίων τῆς τότε
 Ἑλλάδος, ἀποσπῶ τὴν ἐπομένην·

Ἀἴγινα, 24 Ἀπριλίου 1829.

Ἐρχομαι ἐξ Ἀθηνῶν, ἀγαπητὴ φίλη. Διήλθον
 δύο ἡμέρας ἐν μέσῳ τῶν Τούρκων. Λέμβος ἑλλη-
 νικὴ μ' ἔφερε μέχρι τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ ἐ-
 κείθεν ἀνῆλθον πρὸς τὴν πόλιν. Οἱ πλανώμενοι
 στρατιῶται ὅσους συνήντησα, ἠρκέσθησαν κα-
 ταρώμενοί με, καὶ εἰσῆλθον αἰσίως ἐντὸς τοῦ πε-
 ριβόλου τῶν τειχῶν. Ἐπεσκέσθην ἐλευθέρως ἅ-
 παντα τὰ ἐρείπια, ἐκτὸς τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς
 ἣν δι' οὐδενὸς μέσου ἡδυνήθην νὰ εἰσέλθω. Μετὰ
 ταῦτα ἐπέβην τοῦ ἵππου μου καὶ διέτρεξα τὰ
 περὶχωρὰ, ἀναζητῶν τὰ ὕδατα τοῦ Ἰλισσοῦ καὶ
 τοῦ Κηφισοῦ. Εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγρᾷψω τὴν
 ἔκτακτον καὶ ἀληθῶς θαυμασίαν ἐντύπωσιν ἣν

προξενούσιν αἱ δυστυχεῖς Ἀθηναὶ ἐγκατελελει-
μέναι εἰς τοὺς καταστροφεῖς. Ἡ πόλις εἶνε κα-
τεστραμμένη μέχρις ἐδάφους· δὲν μένουν εἰμὴ
φοινικεῖς τινες καὶ ἀρχαῖα μνημεῖα, περὶ ὧν ὀλί-
γον φροντίζουσιν οἱ Τοῦρκοι. Ἐπεσεφόθην κατὰ
καθῆκον τὸν Πίμπασην ὅστις δὲν μ' ἐδέχθη κα-
κῶς, καίτοι ὧν ἀληθὲς δῆμιος. Πρὸ μικροῦ εἶχον
ἰδεῖ, οὐχὶ μακρὰν τῶν κήπων τῆς Ἀκαδημίας,
ἀγρὸν πλήρη ἀνθρωπίνων κεφαλῶν ὡς αὐτὸς εἶ-
χε κόψει.

Τὸ ταξείδιον τοῦτο εἰς Ἀθήνας ἰσοδυναμεῖ δι'
ἐμὲ πρὸς ὀλοκλήρον βίον. Καὶ μόλα ταῦτα πρὸς
τὴν ἐσπέραν τῆς δευτέρας ἡμέρας ἠναγκάσθη νὰ
ἐπανέλθω εἰς τὴν θαλασσοπορίαν. Οἱ Ἕλληνες,
ὀλίγον πρὸ τῆς ἐλευσεώς μου, εἶχον ἐκτελέσει
ἐπιδρομὴν μέχρι τῶν ὑποχωρίων τῆς Ἀκροπόλεως
καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις ἡρεθισμένος πληθυσμὸς δὲν πα-
ρέχει εὐχάριστος συντρόφους. Περὶ τὴν δύσιν τοῦ
ἡλίου ἐπανεῆλθον πρὸς τὴν λέμβον ἥτις μὲ ἀνέ-
μενεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ κα-
τεφύγομεν ὅπως διέλθωμεν τὴν νύκτα ἐπὶ μι-
κρῇ ἐρήμῳ νήσῳ, ἐν τῷ στενῷ τῆς Σαλαμίνος.

Ἀναφορὰ Ἐλβετοῦ.

Εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον τῶν Πηκισίων ὑ-
πῆρχεν ὥριοτάτη δρομάς, ἥτις εὐρεθεῖσα εἰς
ξένον καὶ ψυχρὸν κλίμα ἐμαρτάνετο ἀπὸ ἡμέρας
εἰς ἡμέραν. Διὰ νὰ ζωογονήσῃ τὴν σχεδὸν
σβεσθεῖσαν θερμότητά της διέταξαν οἱ ἰατροὶ νὰ
τῇ δίδωνται καθ' ἑκάστην τέσσαρες φιάλαι κα-
λοῦ οἶνου καὶ ἄρτος. Ἡ φροντίς τῆς ἀσθενοῦς ἐ-
νεπιστεύθη εἰς Ἐλβετόν τινα, ὅστις τακτικώτα-
τα τῇ παρέθετε τὸ δρεκτικὸν δεῖπνον καὶ ἐν
τούτοις τὸ δυστυχὲς ζῶον ἐμαρτάνετο ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ ὁ θάνατός του ἦτο βέ-
βαιος. Τότε ὁ καλὸς Ἐλβετὸς ὑπῆγεν ἱεστικῶς
νὰ ζητήσῃ τὴν ἀμοιβὴν τῶν τόσων του φροντί-
δων πρὸς τὴν θνήσκουσαν. — Καὶ τί θέλεις; τὴν
ἡρώτησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ κατὰστῆματος. — Νὰ
διορισθῶ εἰς τὴν θέσιν τῆς δρομάδος.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Περὶ τῆς τῶν ὀρνίθων ἀσθενείας.

Ὁ κ. Δ. Χριστίνης, λαβὼν ἀφορμὴν ἐξ ἀ-
σθενείας παρατηρηθείσης ἀπὸ τινος εἰς τὰς ὀρ-
νίθας, ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐδη-
μοσίευσεν διὰ τῆς «Καρτερίας» ἀξιόλογον διατρι-
βὴν, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα·

Κατὰ τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις μου κατὰ
τὴν θεραπείαν τῶν ὀρνίθων καὶ νησῶν (παπιῶν)
τοῦ ἐνταῦθα πτηνοτρόφου κ. Πτολεμαίου, διέγνων
ὅτι ἀμφοτέρω τὰ εἶδη τῶν πτηνῶν τούτων ὑπέ-
φερον ἐν πρώτοις ἀπὸ δυσκοιλιότητος καὶ ἐμπρά-
ξεις τοῦ ἥπατος προερχομένης ἐκ τῆς ξηρᾶς, ἐκ

σπόρων ἰδίως, τροφῆς (προσπιθεμένης καὶ τῆς
ἐλλείψεως ἐπαρκούς καὶ καθαροῦ ὕδατος), ἥτις
ὅσον ὠφέλιμος ἀποβαίνει αὐτοῖς κατὰ τὸν χει-
μῶνα, τόσον ἐπιβλαβὴς προσγίνεται διδομένη
ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς ὥρας τοῦ καύσωνος.
Ἐπιτεινομένης δὲ τῆς δυσκοιλιότητος, ἐπέρχε-
ται πυρετὸς ἐκασθενῶν καὶ μακρίνων τὸ σῶμα·
καὶ ἂν μὲν προληφθῇ ἐγκαίρως αὕτη, τὸ πτη-
νὸν ἀναλαμβάνει ταχέως, εἰ δὲ τοῦναντίον, αἰ-
φνίδιος θάνατος ἐσται ἢ ἀναπόφευκτος συνέπεια
αὐτῆς, τουτέστι τὸ πτηνὸν προσβάλλεται ἀπὸ
θανατηφόρον ἀποπληξίαν.

Τὰ πρὸς θεραπείαν μέσα τῆς τοιαύτης νόσου
εἰσὶ προληπτικά καὶ θεραπευτικά, ὧν τὰ μὲν
συνίστανται 1^{ον} εἰς ἀλλαγὴν τροφῆς, ἀντικαθι-
σταμένης τῆς ἐκ σπόρων δι' ὕδατος ἐξ ἀλεύρου
ἢ πιτύρων, ἰδίως τῆς σήκαλης· 2^{ον} εἰς καθαρὸν
καὶ εὐάερον ὀρνιθῶνα· 3^{ον} εἰς καθαρὸν καὶ ἐπαρ-
κὲς ὕδωρ, καὶ 4^{ον}, ὃ καὶ ἀναπόφευκτον, εἰς κα-
θημερινὴν σχεδὸν χορήγησιν συν τῇ τροφῇ πο-
σότητος τινὸς φύλλων μαρουλίου, κοπτομένων
εἰς λεπτά τεμάχια· τὰ δὲ θεραπευτικά, λαμβαν-
όμενα ἄνευ, ἐννοεῖται, τῆς παραλείψεως τῶν
ἀνωτέρω, διὰ μόνον τὰ πάσχοντα πτηνὰ, περι-
ορίζονται ἢ εἰς μικρὰν δόσιν ἡμίσεος δραμίου
θεικῆς σόδας, διαλυομένης εἰς ποσότητα ἐνὸς κο-
χλιαρίου τῆς μανέστρας ὕδατος χλιαροῦ, ἅπαξ
ἢ δις τὸ πολὺ τὴν πρώην εἰς ἑκάστην ὀρνίθα διδο-
μένης, ἢ εἰς ἕλαιον καθαρὸν ἐνὸς ἐπίσης κοχλιαρίου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μὴ προληφθείσας καὶ κατὰ
συνέπειαν ἐξ ἀποπληξίας προσβληθείσας ὀρ-
νίθας, οὐδὲν ἄλλο μέσον σωτηρίας ὑπάρχει ἢ ἡ
ταχεὶς ἀφαίμαξις ἐπὶ μιᾶς τῶν πτερύγων ἐξε-
χούσης φλεβός. Τὸ μέσον τοῦτο δοκιμασθέν με-
τὰ καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας ἐπὶ μιᾶς νήσεως
τὸν ἔσχατον τρεχούσης κίνδυνον, ἐπεσφράγισεν
τὴν περὶ ἀποπληξίας διάγνωσίν μου.

Ἐν τούτοις δύναται τις ν' ἀποφύγῃ τὴν χρῆ-
σιν τῶν θεραπευτικῶν τούτων μέσων, ἐπιμελου-
μενος καὶ ἐπισπεύδων τὴν τῶν προληπτικῶν,
τὴν τοῦ μαρουλίου ἰδίως, καθόσον αὐτὸ τοῦτο
τὸ φυτὸν διδόμενον τρις ἢ τετράκις τὴν ἑβδο-
μάδα, ἀρκεῖ οὐ μόνον τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην
ἀσθένειαν νὰ προλάβῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐτέρας
παραπλησίους φύσεως νόσους νὰ προφυλάξῃ τὰ
πτηνὰ ταῦτα.

Ὅλη ἡ ῥωμαϊκὴ φιλολογία, λέγει ὁ διὰ-
σημος καθηγητὴς Θάουλοβ, ἠδύνατο νὰ ἀ-
φανισθῇ χωρὶς νὰ προκύβῃ ἐκ τούτου μη-
δεμία βλάβη εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἄνευ δὲ
τῆς ἐλληνικῆς οὐδὲ πολιτισμὸς δύναται νὰ ὑ-
πάρξῃ κατὰ τὴν ἀληθῆ τοῦ ὅρου ἐννοίαν.

Ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, τοὺς πλειοτέρους
σιδηροδρόμους ἐν Εὐρώπῃ ἔχει τὸ Βέλγιον.